

NOTAT

3. november 2004

ENS J.nr.:

Ref.:

Høringsnotat vedrørende lovforslag Lov om Energinet Danmark

Lovforslag om Energinet Danmark bliver fremsat i Folketinget den 4. november 2004. Forinden har lovforslaget været sendt i høring den 8. oktober 2004 med høringsfrist den 29. oktober 2004.

Lovforslaget blev sendt i høring til 119 myndigheder, organisationer og virksomheder. Derudover er der 1 person samt medarbejderrepræsentanter fra Elkraft, Eltra og Gastra, som på eget initiativ har afgivet hørings svar.

Energistyrelsen har til dato modtaget 46 hørings svar, hvoraf 12 myndigheder og organisationer har meddelt, at de ikke har bemærkninger til lovforslaget.

I det følgende gennemgås hørings svarene i hovedtræk opdelt i ét afsnit med generelle bemærkninger, ni afsnit knyttet til de emner, som lovforslaget vedrører, samt et opsamlende afsnit. Der henvises i øvrigt til de fremsendte hørings svar. Økonomi- og Erhvervsministeriets kommentarer er anført i *kursiv* efter hvert emne, herunder oplysning om, hvorvidt hørings svaret har givet anledning til ændringer i lovforslaget.

I. Generelle betragtninger

I dette afsnit refereres de generelle bemærkninger fra høringen. De konkrete bemærkninger refereres i de efterfølgende afsnit.

Dansk Energi konstaterer, at udkastet til loven og bemærkningerne er i overensstemmelse med den indgåede aftale. Der er dog nogle punkter i loven og i bemærkningerne, hvor Dansk Energi finder, at branchens synspunkter ikke er tilgodeset tilstrækkeligt. Herudover er der på visse punkter behov for præciseringer og tilkendegivelser af, hvorledes lovforslaget inklusive forarbejder forudsættes læst.

Dansk Energi bemærker i øvrigt, at det er en forudsætning for ELFORs medlemmers overdragelse af ejerandele i Eltra og Elkraft, at erhververen er en statslig virksomhed. Dansk Energi hilser derfor med tilfredshed, at det af lovttekstens § 1 fremgår, at Energinet Danmark skal forblive i offentligt eje.

Eltra finder overordnet, at lovforslaget på tilstrækkelig og fyldestgørende vis regulerer de kerneområder, der har indgået i ejernes forudsætninger for en overdragelse af Eltra til Staten. Det er således Eltra's opfattelse, at lovudkastet på tilfredsstillende vis kan udgøre rammen for etableringen af Energinet Danmark.

Elkraft finder lovforslaget hensigtsmæssigt og kan med i øvrigt fremsendte bemærkninger støtte dets implementering.

Nord Pool Spot AS finder lovforslaget meget positivt. Det noteres med tilfredshed, at Energinet Danmark skal varetage den overordnede planlægning og udarbejdelse af markedsforskrifter, markedsovervågning, tærfingsprincipper, mv.

Danske Fjernvarmeværkers Forening (DFF) finder, at det overordnet er fornuftigt at etablere et samlet Energinet Danmark.

Elsam ser frem til etableringen af Energinet Danmark. Det nye statslige selskab rummer spændende nye muligheder, og Elsam ser frem til at følge udviklingen af et handlekraftigt selskab.

INDUKRAFT er tilfredse med, at der etableres et overordnet selskab, som alene giver staten ejerskab til de overordnede transmissionsnet for el- og gas.

Landsbrugsrådet hilser på vegne af erhvervets fødevarerindustri, andels-selskaber, primærlandbruget og gartnerier det velkommen, at det i forbindelse med energiforliget af 29. marts 2004 om den fremtidige energiinfrastruktur, blev besluttet at samle de to nuværende systemansvarlige selskaber på elområdet i et nyt og uafhængigt selskab ved navn Energinet Danmark.

CO Industri hilser etableringen af Energinet Danmark velkommen.

Foreningen for slutbrugere af energi er grundlæggende tilfreds med, at der etableres et af kommercielle interesser uafhængigt selskab til varetagelse systemansvar og transmission for el og gas.

Vindmølleindustrien er tilfreds med lovforslagets udformning.

Dansk Industri (DI) støtter etableringen af et uafhængigt statsejet systemansvarligt infrastrukturselskab, der får ansvaret for en effektiv, profession-

nel og rationel drift, udbygning og vedligeholdelse af den overordnede infrastruktur på el- og gasområdet, hvor forbrugerne sikres lige og åben adgang til el- og gasmarkedet til lavest mulige omkostninger.

Naturgas Fyn A/S ser positivt på lovforslaget i sin helhed og er overbevist om at branchen med Energinet Danmark vil opnå vigtige synergier og kompetencer til fordel for såvel kunder som aktører i markedet.

II. Energinet Danmarks opgaver og opgavevaretagelse

Dansk Energi lægger vægt på, at Energinet Danmark udover den i § 2 nævnte formålsbeskrivelse ligeledes har en opgave i at sikre rammerne for en effektiv konkurrence på elmarkedet, og at denne opgave har et meget vigtigt perspektiv, der rækker ud over landets grænser.

Elkraft mener som Dansk Energi, at formålsbeskrivelsen i § 2 med fordel kan udvides, således at det tydeligt fremgår, at Energinet Danmark ligeledes har en opgave med at sikre rammerne for en effektiv konkurrence.

Elkraft System foreslår en tilføjelse til Elforsyningslovens § 31, stk. 1: "Det påhviler den systemansvarlige virksomhed at underrette rette myndighed, såfremt markedets funktion er truet."

Elsam mener, at markedsovervågning i overensstemmelse med EU's retningslinier bør ligge hos Energistyrelsen, Energitilsynet og hos den organiserede markedsplads Nord Pool. Energinet Danmarks rolle som regulator skal minimeres. Energinet Danmark skal stå som det neutrale selskab, der sikrer, at alle aktører behandles efter ens principper.

INDUKRAFT finder, at det er nødvendigt at være omhyggelig med at få beskrevet formål samt den opgave Energinet Danmark skal løse på samfundets vegne og ønsker formålsbeskrivelsen udbygget med en række konkrete emner, herunder sikre infrastruktur og forsyningssikkerhed, sikre rimelige, objektive og ikke diskriminerende tariffer, arbejde for ens internationale regler for transmission og betaling herfor, m.m.

DONG anbefaler, at international koordinering og harmonisering af gastransmissionsregulering – herunder i samarbejde med gastransmissionsansvarlige i andre lande – til gavn for den internationale konkurrence mere eksplicit indgår som et formål for Energinet Danmark.

Bemærkninger:

Energinet Danmarks opgaver er fastlagt i Lov om elforsyning og Lov om naturgasforsyning med den undtagelse, at reglerne for udbygningen af transmissionsnet foreslås overflyttet til denne lov. Der er ikke med lovforslaget lagt op til en udvidelse af opgaverne for den systemansvarlige og transmissionsansvarlige virksomhed på el- og gasområdet i forhold til de nu gældende. I den gældende lovgivning er det fastlagt relativt udfør-

ligt, hvilke opgaver den systemansvarlige virksomhed skal udføre. Det fremgår af blandt andet elforsyningsloven, at den systemansvarlige ved udførelsen af sine opgaver skal bidrage til at sikre, at der skabes de bedst mulige betingelser for konkurrence på markedet for produktion og handel med el. Tilsvarende følger det af naturgasforsyningsloven, at et transmissionselskab ved udførelsen af sine opgaver skal bidrage til at sikre, at der skabes de bedst mulige betingelser for konkurrence på markeder for handel med naturgas. Det er derfor ikke fundet nødvendigt også at nævne disse forpligtelser i formålsbestemmelsen i lov om Energinet Danmark. Endvidere vil systemansvaret på elområdet henholdsvis et transmissionselskab på gasområdet i medfør af elforsyningsloven og naturgasforsyningsloven også skulle behandle spørgsmål om infrastruktur og forsyningsikkerhed, sikre rimelige, objektive og ikke diskriminerende tariffer, samt arbejde for ens internationale regler for transmission og betaling. Markedsovervågning sker i overensstemmelse med EU's retningslinier.

Ændringsforslaget til elforsyningslovens § 31 fra Elkraft System er ikke medtaget, fordi de foreslåede ændringer i elforsyningsloven alene er konsekvensændringer som følge af oprettelsen af Energinet Danmark, hvilket Elkraft Systems ændringsforslag ikke er. Det lægges imidlertid til grund, at Energinet Danmark i kraft af sin rolle i markedet underretter de relevante myndigheder, såfremt markedets funktion er truet uanset om det fremgår af loven eller ej.

Eltra bemærker, at ifølge forslaget § 2, stk. 4, skal aktiviteter, der ligger uden for systemansvarets kerneområde, varetages i selvstændige selskaber med begrænset ansvar. I bemærkningerne til denne bestemmelse anvendes udstedelsen af VE-beviser som eksempel på sådan virksomhed. Umiddelbart synes Eltra ikke, at det er særligt velbegrunderet og måske uheldigt, at man bruger netop håndteringen af VE-beviser som eksempel i bemærkningen.

Bemærkninger:

Håndteringen af VE-beviser bliver ikke længere anvendt som eksempel i bemærkningerne.

Dansk Energi mener, at dannelsen af ét dansk systemansvarligt selskab skal medføre, at der ikke længere som hovedregel skal være forskel på markedsfunktionen mellem de to dele af landet. Det fælles selskab bør derfor øge hastigheden med at ensrette regler og produkter for balance- og regulerkraftmarkederne, håndtering af udlandsforbindelser, produktionsstariffer og håndtering af måleværdier.

Elsam mener ligesom Dansk Energi, at det bør være en naturlig konsekvens af dannelsen af ét dansk systemansvarligt selskab, at der som hovedregel ikke skal være forskel på markedsfunktionen mellem de to dele af landet, herunder regler og retningslinier for balance- og regulerkraftmarkedet, håndtering af udlandsforbindelser, m.v.

Bemærkninger:

En naturlig konsekvens af at danne Energinet Danmark i en samlet organisation er at retningslinier og forskrifter for benyttelsen af de kollektive net, som de systemansvarlige i dag er bemyndiget til at udarbejde, i videst mulig omfang vil blive harmoniseret.

Dansk Energi bemærker, at det af bemærkningerne til § 2 fremgår, at "virksomheden ikke af egen drift kan iværksætte aktiviteter, som falder uden for hovedaktiviteterne i stk. 2". Dansk Energi forstår denne bemærkning således, at selskabet i tvivlstilfælde må rådføre sig hos ministeren, og at aktiviteter, som falder uden for hovedaktiviteterne i stk. § 2, stk. 2, alene kan udføres efter tilvejebringelse af det fornødne lovgrundlag.

Landbrugsraadet finder, at bestemmelsen i § 2, stk. 3, hvor det hedder "Energinet Danmark kan oprette datterselskaber, eje ejerandele i andre selskaber med begrænset ansvar samt indgå samarbejdsaftaler o.l. i forbindelse med udøvelsen af sin virksomhed efter stk. 2", er meget problematisk formuleret. Landbrugsraadet foreslår, at bestemmelsen bliver strammet op, så det præcis fremgår, hvilke selskaber og samarbejdsaftaler, der her kan være tale om, jf. også bemærkningerne til paragraffen i lovforslaget.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FRI udtrykker ud fra en konkurrencemæssig betragtning bekymring over, hvilke muligheder Energinet Danmark har for at drive virksomhed, der ikke er elektricitets- eller naturgasrelateret med henvisning til § 12, stk. 1, nr. 3.

Bemærkninger:

Energinet Danmark kan alene varetage aktiviteter i medfør af lov om Energinet Danmark, elforsyningsloven eller naturgasforsyningen. At aktiviteten varetages på baggrund af lov om Energinet Danmark, elforsyningsloven eller naturgasforsyningsloven betyder, at virksomheden ikke af egen drift kan iværksætte aktiviteter, som falder uden for hovedaktiviteterne. Sådanne aktiviteter kan således alene udføres efter tilvejebringelse af det fornødne lovgrundlag. Heraf følger også, at Energinet Danmark og denne virksomheds datterselskaber ikke vil kunne varetage virksomhed, der ikke er elektricitets- eller naturgasrelateret. I konsekvens heraf er lovforslaget i forhold til høringsudkastet ændret således, at § 12, stk. 1, nr. 3, er udgået.

III. Udbygning af transmissionsnet

Elsam mener, at det er vigtigt, at der foreligger klare kriterier for udbygning med ny transmissionskapacitet, og at det sker efter en samfundsøkonomisk analyse inden for de nationale rammer og det nordiske henholdsvis nordeuropæiske regionale rammer.

Eltra bemærker, at i § 4, stk. 4, er anvendt begrebet "bortskaffelse". Begrebet er så vidt ses hentet fra naturgasforsyningsloven, men virker umiddelbart fremmed i relation til elforsyningslovens bestemmelser om udbygning af transmissionsnet, hvor begrebet sanering anvendes.

Vindmølleindustrien mener, at det er meget vigtigt, at bevæggrunde for at etablere transmissionsnet inkluderer indpasning af vedvarende energi.

Bemærkninger:

Energinet Danmark kan etablere nye transmissionsnet og foretage væsentlige ændringer i bestående net, hvis der er et tilstrækkeligt behov for udbygningen, herunder at udbygningen sker med sigte på øget forsyningssikkerhed, beredskabsmæssige hensyn, skabelse af velfungerende konkurrencemarkeder og indpasning af vedvarende energi. Spørgsmålet skal forinden påbegyndelse af projektet være afklaret i en plan, som samtidig skitserer det fremtidige behov for transmissionskapacitet, som indsendes til økonomi- og erhvervsministeren. Ministeren får herigennem mulighed for at vurdere, hvorvidt det planlagte projekt er af en sådan beskaffenhed, at det forudsætter ministerens godkendelse. Med begrebet "bortskaffelse" sigtes dels til bortskaffelse af det pågældende transmissionsanlæg, når det er udtjent, dels til bortskaffelse af andre, nærmere angivne ældre anlæg, som erstattes af det anlæg, som projektet vedrører. I forhold til høringsudkastet er § 4, stk. 4, ændret, således at begrebet "sanering" nu anvendes sidestillet med "bortskaffelse".

IV. Økonomi- og erhvervsministerens ejerbeføjelser

Dansk Energi finder, at det er vigtigt, at der uanset organisationsformen sikres en hensigtsmæssig kompetencefordeling i selskabet mellem ejer, bestyrelse og ledelse – ikke mindst i lyset af ejerens forskellige roller i forhold til selskabet. Dansk Energi er således helt enig i bestemmelserne og bemærkningerne i lovforslaget herom.

Dansk Energi forventer dog, at kompetencer i overensstemmelse med principperne for god corporate governance-principperne overlades til den valgte bestyrelse i samme omfang, som hvis der var tale om et aktieselskab. Herved sikres en ønskværdig adskillelse af ministerens ejerbeføjelser og ministerens myndighedsudøvelse som regulator og tilsynsmyndighed.

Eltra konstaterer, at det af bemærkningerne til § 5, stk. 2, fremgår, at ministeren som ejer af selskabet er tillagt en bred ejerbeføjelse, herunder beføjelse til også at træffe beslutninger i alle ledelsesmæssige forhold vedrørende selskabet. Det anføres således, at ministeren, der som eneejer agerer som generalforsamlingen i et aktieselskab, kan træffe beslutning i ethvert forhold vedrørende selskabet, herunder vedrørende forhold, som ellers henhører under bestyrelsen og direktionen. En sådan meget bred

kompetence for ministeren er efter Eltra's opfattelse en tilsidesættelse af aktieselskabslovens lovfæstede og præceptive adskillelse af generalforsamlingens og bestyrelsens/direktionens ledelsesmæssige kompetence.

Dansk Industri (DI) finder det naturligt, at staten har mulighed for at øve indflydelse på selskabet. Dette skal dog balanceres over for hensynet til, at selskabet skal drives ud fra arm's length princippet, hvor en professionel bestyrelse sikres reelle beføjelser og handlefrihed, således at staten og dermed det politiske system blander sig så lidt som muligt i selskabets dispositioner. På den baggrund synes ikke mindst § 5 i lovforslaget at lægge meget lidt vægt på det sidste hensyn. § 5 efterlader derimod det indtryk, at der er taget vidtgående hensyn til statens og det politiske systems muligheder for at øve indflydelse på ethvert forhold vedrørende Energinet Danmarks anliggender.

Landbrugsraadet kan ikke støtte lovforslagets bestemmelser om, at Økonomi- og Erhvervsministeren fastsætter en vedtægt for Energinet Danmark, og ej heller bestemmelsen om, at "Økonomi- og Erhvervsministeren kan træffe beslutninger om ethvert forhold vedrørende Energinet Danmarks anliggender." De nævnte bestemmelser gør, efter Landbrugsraadets opfattelse, Energinet Danmark til et energipolitisk instrument for den til enhver tid siddende minister og energipolitikerne.

OVE finder det problematisk, at Økonomi- og Erhvervsministeren i lovforslaget nærmest er beskrevet som "enevældig" i forhold til beslutninger i den offentlige virksomhed "Energinet Danmark".

Foreningen for slutbrugere af energi bemærker, at det fremgår af lovforslaget, at ministeren får mulighed for skriftligt at give meget direkte og detaillerede instruktioner til bestyrelsen. Hvilke reelle beføjelser bestyrelsen overhovedet får, bør fastlægges i en mere tydelig beskrivelse af opgavefordelingen mellem ministeren og bestyrelsen påpeger FSE. Der vil endvidere kunne være strid mellem på den ene side ministerens rolle som ejer og på den anden side rollen som den, der er myndighedsudøvende på området.

Bemærkninger:

Bemærkningerne til lovforslagets § 5 er præciseret på baggrund af de indkomne høringssvar. Således fremgår det nu, at der ikke er lagt op til, at økonomi- og erhvervsministerens beføjelser skal gå videre end, hvad der ville gælde for en eneaktionær efter aktieselskabslovens regler. Således vil ministeren ikke kunne træffe beslutning om ansættelse af direktion, idet beslutning herom træffes af bestyrelsen efter orientering af ministeren. Endvidere forudsættes ministeren ikke at træffe beslutning i et sådant omfang, at der herved sker en overtagelse af den faktiske ledelse af Energinet Danmark fra bestyrelse og direktion. Ministerens beslutninger for så vidt angår virksomhedens opgaver forudsættes i øvrigt at ske på baggrund af sektorlovgivningen.

V. Ledelse og interessentforum

Dansk Energi anbefaler, at bestyrelsesmedlemmer ikke har andre hverv eller interesser inden for energisektoren i bredeste forstand (el, gas og varme), således at virksomheden kan fungere med et selvstændigt ansvar og uafhængigt af andre interesser i energisektoren. Dansk Energi vil derfor opfordre til en stramning af § 6, stk. 3.

Dansk Energi er tilfreds med, at der etableres et interessentforum bestående af systemets brugere, således at der sikres en kontinuerlig dialog med bestyrelsen.

Dansk Industri (DI) er meget positiv overfor forslaget om etableringen af et interessentforum, og vil gerne indstille, at der gennem dette forum etableres en tæt kontakt med brugerne af el- og gasinfrastrukturen. Imidlertid vil, som antydnet i lovforslaget, en mødefrekvens for dette forum på ét møde pr. år ikke være tilstrækkeligt til at sikre den nødvendige kontakt til brugerne.

Danske Fjernvarmeværkers Forening (DFF) er uforstående over for, at der ikke er taget hensyn til varmesektoren i forbindelse med udpegningen af bestyrelsen.

Landbrugsraadet henstiller til, med udgangspunkt i at Landbrugsraadet repræsenterer nogle af de allerstørste elkunder i Danmark, at dansk jordbrug og fødevarerindustri bliver repræsenteret i bestyrelsen..

Landbrugsraadet finder endvidere, at bestemmelsen om, at interessentforummet skal holde møde mindst 1 gang årligt, bør ændres til, at interessentforummet skal holde møde mindst 2 gange årligt.

OVE mener, at der skal tages mere hensyn til den brede befolknings interesser, og at dette kan sikres ved en mere demokratisk udpegning, hvor indstillingen af bestyrelsesmedlemmer kom fra Energi Politisk Udvalg.

OVE mener samtidig, at lovforslaget bør indeholde bestemmelser om, at små elproducenters, forbrugernes og miljøets interesser skal repræsenteres i bestyrelsen – og at repræsentationen skal være ligeligt fordelt imellem erhvervsmæssige, økonomiske, miljømæssige og forbrugermæssige interesser. Endvidere bør det ydermere beskrives hvilke typer af organisationer – eventuelt navngivet, der skal repræsentere ovennævnte interesser i bestyrelsen og i det rådgivende interessentforum.

Foreningen for slutbrugere af energi finder, at etableringen af et rådgivende interessentforum vil være nyttigt, men det forudsætter en hyppigere mødefrekvens end 1 gang om året. FSE foreslår derfor, at det fastsættes, at der skal være mindst 3 årlige møder.

Bemærkninger:

Det fremgår af lovforslaget, at bestyrelsen samlet skal have generelle erhvervs- og ledelsesmæssige kompetencer samt indsigt i el-, gas- og varmforsyning og i forbruger- og samfundsforhold. Dette er en følge af aftalen af 29. marts 2004 mellem regeringen og et bredt flertal af Folketingets partier.

Bestyrelsen skal samtidig være uafhængig af kommercielle interesser i produktions- og handelsvirksomheder på el- og gasområdet. Der vil således ikke blive udpeget medlemmer med interesser indenfor produktions- eller handelsvirksomheder, herunder virksomheder med forsyningspligt. Det vil blandt andet sige, at et bestyrelsesmedlem i Energinet Danmark ikke samtidig må være direktør eller bestyrelsesmedlem i en produktions- eller handelsvirksomhed eller i en virksomhed, der ejer disse.

Med henblik på at sikre en effektiv og ansvarlig bestyrelse foreslås, at der sammensættes en bestyrelse på 11 medlemmer, som skal varetage den overordnede ledelse af Energinet Danmark. Dette begrænser i sagens natur udstrækningen af specifikke interesser, der kan blive repræsenteret i bestyrelsen. Økonomi- og erhvervsministeren udpeger efter drøftelse med aftaleparterne 8 af de 11 bestyrelsesmedlemmer, herunder formanden. 2 af de 8 medlemmer udpeges af økonomi- og erhvervsministeren efter indstilling fra elsektoren i overensstemmelse med aftalen af 29. marts 2004 mellem økonomi- og erhvervsministeren og Elfor. Der vil endvidere blive udpeget et medlem med indsigt inden for gassektoren. Derudover vælges 3 medlemmer af medarbejderne.

Med henblik på at så mange interessegrupper som muligt kan blive hørt, foreslås det samtidig, at ministeren nedsætter et rådgivende interessentforum bestående af et bredt udsnit af interessenter, herunder blandt andet markedsaktører fra el-, gas- og varmesiden. Derudover skal interessentforummet omfatte repræsentanter med indsigt i forbruger og samfundsmæssige forhold, miljø, mv. Det foreslås, at det bl.a. sammensættes efter indstilling fra en række brancheorganisationer.

Det forudsættes, at interessentforummet mødes mindst en gang årligt f.eks. i forbindelse med udarbejdelsen af årsrapporten og investeringsplaner mv. således, at interessentforummet kan udtale sig hertil, inden dette fremlægges for økonomi- og erhvervsministeren. Der vil ikke være noget til hinder for, at forummet beslutter sig for at mødes oftere, såfremt der vurderes at være behov herfor.

Medarbejderrepræsentanterne for Gastra, Eltra og Elkraft bemærker, at såfremt Energinet Danmark havde været et aktieselskab, kunne medarbejderne vælge halvdelen af de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer. Da ministeren udpeger otte medlemmer til bestyrelsen, ville medarbejderne efter aktieselskabsloven have ret til fire medarbejderre-

præsenterer. Medarbejderrepræsentanterne finder det på denne baggrund påfaldende, at medarbejderne i Energinet Danmark kun har mulighed for at udpege tre repræsentanter til bestyrelsen.

AC finder, at lovforslagets § 6 er ensbetydende med en underrepræsentation af medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer, og AC skal på denne baggrund foreslå, at antallet af medarbejdervalgte repræsentanter kommer til at svare til det antal, der vælges i henhold til aktieselskabsloven.

CO-Industri bemærker, at bestemmelsen om antallet af medarbejderrepræsentanter ikke fuldt ud afspejler bestemmelser i aktieselskabslovgivningen.

Bemærkninger:

Antallet af medarbejderrepræsentanter er fastsat ud fra en samlet vurdering af bestyrelsens størrelse i forhold til hensynet til bestyrelsens effektivitet. Det fremgår af aftalen af 29. marts 2004, at der skal udpeges en bestyrelse med brede kompetencer omfattende forbruger- og samfundsmæssige ekspertise og branchekendskab inden for el og varme. Dertil kommer, at bestyrelsen med inddragelsen af Gastra tillige skal have indsigt inden for gasforsyning foruden en repræsentation af medarbejderne i virksomheden. Samtidigt tilsiger hensynet til en effektiv og velfungerende bestyrelse, at den samlede bestyrelse ikke bliver for stor.

Ud fra det politiske ønske om at bestyrelsen skal dække et bredere område, end hvad der typisk gælder, foreslås en bestyrelse på 11 medlemmer, hvoraf de 8 udpeges af økonomi- og erhvervsministeren. For medarbejderne er der ikke på samme måde tale om en udvidelse i forhold til, hvad der normalt gælder for deres interessevaretagelse. Derfor foreslås, at medarbejderne kan vælge 3 medarbejderrepræsentanter til bestyrelsen.

Dansk Energi bemærker desuden, at det er fastslået i ELFOR-aftalen, at der skal sikres en tæt koordinering mellem systemansvars-, transmissions- og netvirksomheder. Dansk Energi har den forståelse af aftalen, at der skal nedsættes et koordinationsudvalg på direktorniveau bestående af repræsentanter fra den daglige ledelse i netselskaber, regionale transmissionselskaber og det systemansvarlige transmissionsselskab. Nedsættelsen et sådant udvalg bør fastslås i forarbejderne til loven.

Bemærkninger:

Der sker allerede i dag i henhold til den gældende elforsyningslov en tæt koordinering mellem systemansvaret, net- og transmissionsvirksomheder af en lang række forhold. Reglerne herfor ændres ikke med lovforslaget. Derfor fremgår det også af bemærkningerne til Lov om Energinet Danmark, at det forudsættes som nævnt i aftalen af 29. marts 2004 mellem økonomi- og erhvervsministeren og Elfor, at der fortsat skal sikres en tæt koordinering mellem systemansvar-, transmissions- og netvirksomheder.

VI. Organisering

Efter Eltra's opfattelse, er det ud fra forslaget og bemærkningerne ikke muligt at konkludere, hvilken model der forudsættes anvendt i relation til næste skridt i etableringsfasen, eftersom det lægges til grund, at såvel fusionen som etableringen af Energinet Danmark sker samtidig, uden at den selskabsretlige fremgangsmåde er forklaret nærmere.

Bemærkninger:

Lovforslaget er bl.a. på baggrund af de indkomne høringsvar blevet yderligere præciseret for så vidt angår fremgangsmåden i § 26 samt de specielle bemærkninger hertil.

VII. Økonomi og regnskabsmæssige forhold

1. Udlodning af udbytte

Dansk Energi (DE) bemærker, at det er vigtigt for ELFORs medlemmers overdragelse af ejerandele i Eltra og Elkraft, at det af lovforslagets § 13 klart fremgår, at Energinet Danmark ikke kan udlodde udbytte til staten. Det foreslås, at bestemmelsen formuleres således: "Energinet Danmark kan ikke udlodde overskud eller egenkapital, ved udbytteudlodning eller på anden måde, til staten."

Dansk Industri (DI) mener ikke, at Energinet Danmark skal have mulighed for at øge egenkapitalen gennem konsolidering, da dette alene vil øge forbrugernes omkostninger.

Danske Fjernvarmeværkers Forening (DFF) bemærker, at det af § 13 fremgår, at overskud kan tilbageføres til forbrugerne. DFF finder, at der skal stå "skal".

Landbrugsraadet mener ikke, at det er acceptabelt, at Økonomi- og erhvervsministeren fastsætter nærmere regler om, hvorledes tilbageførsel af overskud til forbrugerne kan finde sted. Bestemmelsen skal derfor omformuleres, så det præcis fremgår, at et eventuelt overskud skal føres direkte tilbage til forbrugerne. Landbrugsraadet kan ikke støtte, at et eventuelt overskud går til konsolidering.

Foreningen for slutbrugere af energi er enig i, at man jf. prisbestemmelserne kan indregne nødvendige omkostninger til drift og afskrivninger samt forrentning af fremmedkapital. Det er derimod helt uacceptabelt, at overskud skal kunne anvendes til konsolidering.

Bemærkninger:

Lovforslaget er i forhold til høringsudkastet ændret således, at det nu fremgår, at Energinet Danmark ikke kan udlodde overskud eller egenkapital ved udbytteudlodning eller på anden måde til staten.

Baggrunden for, at der er givet mulighed for, at eventuelle overskud vil kunne anvendes til konsolidering, er, at dette findes at være af betydning for Energinet Danmarks kreditværdighed og dermed også være til gavn for forbrugerne.

2. Skattemæssige forhold

Det er efter Dansk Energi opfattelse en væsentlig forudsætning for selskabers overdragelse af Eltra og Elkraft, at Energinet Danmark ikke genererer et overskud til staten. En betydelig skatteindtægt til staten fra selskabet kan sidestilles hermed. Dansk Energi lægger på denne baggrund vægt på, at der vil kunne ske sambeskatning inden for Energinet Danmark, således at elforbrugerne ikke belastes som følge af den selskabsmæssige opsplnitning, der finder sted i forbindelse med dannelsen af Energinet Danmark.

Dansk Energi bemærker samtidig, at tilbagebetaling af overskud til forbrugerne i form af dividende vil udløse skattebetaling hos brugerne, således at et sådant overskud først udløser selskabsbeskatning, og derefter via udlodningen udløser beskatning hos forbrugeren. Også dette forhold kræver, at selskabet skal kunne anvende en praksis som hidtil, hvor en eventuel opkrævning ud over det nødvendige kan tilbageføres til forbrugerne gennem tarifnedsættelser uden skattemæssig konsekvens for forbrugerne.

Dansk Energi bemærker endelig, at det ikke kan udelukkes, at en præcisering af teknisk karakter i § 24, stk. 5 og 6 bør finde sted for at fjerne enhver tvivl om, at der ikke udløses beskatning ved spaltningen.

Elkraft System mener, at lovforslaget rejser to skattemæssige problemstillinger. Lovforslaget opererer med to typer prisregulering, hvile-i-sig-selv-princippet og en prisregulering, der giver mulighed for overskud. For så vidt angår hvile-i-sig-selv-princippet skal det sikres, at de over/underdækninger, der følger heraf, ikke skattemæssigt bliver til over/underskud. For så vidt angår eventuelt driftsmæssigt overskud til beskatning må det konstateres, at incitamentet til at opnå et sådant ikke vil være til stede. Uanset om et overskud anvendes til konsolidering eller udbetales til forbrugerne vil det indebære, at forbrugerne beskattes af en del af tariffbetalingen. Det vil i givet fald være mere attraktivt at reducere tariffjerne, så der ikke opstår et overskud.

Eltra bemærker tilsvarende Elkraft System, at efter § 13, stk. 1, kan tilbageførsel af overskud til forbrugerne ske som dividende. Det er Eltra's opfattelse, at tilbageførsel i stedet skal ske i overensstemmelse med det almindelige hvile-i-sig-selv-princip, således at der ikke udløses en - formentlig utilsigtet - skattebetaling.

Eltra bemærker desuden, at i henhold til lovforslagets § 30, stk. 6, vil en overdragelse med succession medføre, at Energinet Danmark ikke ville

kunne indgå i sambeskatning. Eltra opfordrer derfor til, at der åbnes mulighed for sambeskatning.

Eltra ønsker endvidere en bekræftelse på, hvorvidt fusionsskatteloven finder anvendelse. Eltra nævner i den forbindelse, at som følge af, at Eltra kun bliver omfattet af aktieavancebeskatningslovens § 1 i kraft af henvisningsbestemmelsen i elforsyningslovens § 35 a, stk. 2, er Eltra ikke sikre på, om fusionsskattelovens kapitel 1 finder direkte anvendelse på en fusion, hvor Eltra indgår, og om kapitel 4 finder direkte anvendelse ved en direkte spaltning af andelsselskaberne.

Lægges det imidlertid til grund, at fusionsskattelovens § 8, stk. 6, finder anvendelse, betyder det, at der ikke er mulighed for at bevare fremførte underskud hos de indskydende selskaber eller at overdrage disse til modtagende selskab. Og da Eltra har et betydeligt skattemæssigt underskud, blandt andet som følge af Kraftværksaftalen, bør det nøje overvejes, om det er hensigten med loven, at disse skattemæssige underskud skal fortabes.

Eltra opfordrer yderligere til, at lovforslaget ikke gør det til et krav, at koncernstruktureringen skal ske som en overdragelse til Energinet Danmark med succession, men tillige åbner mulighed for at gøre dette som beskattede transaktioner.

Eltra opfordrer desuden til, at der med loven entydigt fastsættes hjemmel til at tillægge servituterstatninger m.v. til den skattemæssige anskaffelsessum for anlægsaktiverne. Der opfordres endvidere til, at der med loven skabes mulighed for at opnå skattemæssigt fradrag – udenfor reglerne i ejendomsavancebeskatningsloven – i de situationer, hvor Energinet Danmark eller datterselskaberne ud fra proportionalitetsprincippet afgiver købstilbud på berørte lodsejeres ejendomme. Principperne for afgivelse af købstilbud og udbetaling af erstatninger er mellem brancheorganisationerne Dansk Energi og Dansk Landbrug nærmere beskrevet i "Landsaftale for elanlæg på landbrugsjord 2004".

Bemærkninger:

Det bemærke, indledningsvist, at de skattemæssige forhold for Energinet Danmark er ændret i det fremlagte lovforslag, idet Energinet Danmark skal føre regnskab og beskattes særskilt for henholdsvis el-aktiviteter og øvrige aktiviteter.

Dette begrundes for det første med, at der i elforsyningsloven er regler, der fastlægger, at bevillingspligtige el-aktiviteter kun kan udføres i selskaber, der alene udfører el-aktiviteter. Det er således generelt ikke muligt inden for rammerne af det samme selskab at udføre el- og gasaktiviteter. En undtagelse er Energinet Danmark. For at forhindre, at Energinet Danmark kan opnå en særlig skattefordel frem for andre selskaber i sektoren ved at udnytte mulighederne for sambeskatning på tværs mellem

el- og gasaktiviteter inden for selskabet, er der gennemført en skattemæssig opdeling mellem el og gas inden for selskabet.

For det andet giver opdelingen mulighed for større skattemæssig fleksibilitet på gassiden. På grund af forbuddet mod sambeskatning mellem el-selskaber, som indebærer at kollektive elselskaber ikke kan sambeskattes med andre selskaber, ville udførelsen af el-aktiviteter i Energinet Danmark også udelukke sambeskatning mellem Energinet Danmark og driftselskabet på gassiden. Ved at gennemføre en skattemæssig "indkapsling" af el-aktiviteterne i Energinet Danmark, gives der mulighed for sambeskatning af gasaktiviteterne i Energinet Danmark med det tilsvarende datterselskab.

Dansk Energi og Eltra foreslår i deres hørings svar, at der åbnes mulighed for sambeskatning på elsiden, således at elforbrugerne ikke belastes som følge af den selskabsmæssige opsplittning mellem Energinet Danmark og datterselskabet. Dette forslag er ikke fulgt, idet det ville kræve en særlovgivning for Energinet Danmark, som ville give selskabet særlige fordele frem for andre selskaber i sektoren. Derudover vil en særlovgivning endvidere rejse et spørgsmål i forhold til EU's statsstøtteregler. Konsekvensen af at der ikke kan ske sambeskatning er, at skattebetalingen for de selskaber, som indgår i Energinet Danmark fremover, vil afhænge af den selskabsmæssige afgrænsning mellem Energinet Danmark og datterselskabet på elsiden. For at minimere de skattemæssige virkninger, skal det i forbindelse med afgrænsningen sikres, at indtægterne opstår i det selskab, hvor der er fradrag eller mulighed for afskrivning. Den konkrete afgrænsning vil ske med hensynstagen hertil.

Eltra bemærker i sit hørings svar, at anvendelse af fusionsskattelovens regler for fusionen mellem Eltra, Elkraft System og Elkraft Transmission indebærer, at skattemæssige underskud i de selskaber, som indgår i fusionen, ikke kan fremføres i det fusionerede selskab. Det skal hertil bemærkes, at den valgte fusionsmodel skønnes at minimere de samlede skattemæssige virkninger af selve fusionen. I lyset af de store skattemæssige afskrivninger i transmissionsnettene, vil skattebetalingen imidlertid blive udskudt i adskillige år. Et forsigtigt skøn peger på, at skattebetalingen, som skyldes tabet af tidligere skattemæssige underskud, tidligst finder sted efter 2025. Tilrettelæggelsen af fusionsprocessen, og herunder mulighederne for at reducere de skattemæssige konsekvenser, som dette måtte udløse, vil blive vurderet konkret i samarbejde med Eltra, Elkraft System og Elkraft Transmission.

Dansk Energi og Eltra rejser spørgsmålet om udbetalingen af dividende, og herunder de skattemæssige virkninger heraf. Det fremgår af bemærkninger til lovforslaget, at overskud i Energinet Danmark kan benyttes til konsolidering eller udbetaling som dividende til elforbrugerne. Et eventuelt overskud i Energinet Danmark, vil være skattepligtigt. Spørgsmålet om det udløser beskatning i Energinet Danmark afhænger som nævnt

blandt andet af den selskabsmæssige afgrænsning i forhold til datterselskabet. De skattemæssige virkninger i forhold til elforbrugerne afhænger af den konkrete udformning af ordningen.

Det fremgår af Eltras hørings svar, at Eltra er usikker på om Eltra vil være omfattet af fusionsskattereglerne i medfør af lovforslaget. Forslaget er udformet således, at Eltra vil være omfattet af disse regler.

Elkraft foreslår i deres hørings svar, at det sikres at eventuelle over/underdækninger enkelte år ikke skattemæssigt gøres til skattemæssige over/underskud. Spørgsmålet vedrører en nærmere fortolkning af gældende skatteregler, og der er derfor ikke foretaget en ændring af lovforslaget på dette punkt. Spørgsmålet vil indgå i tilrettelæggelsen af økonomien for Energinet Danmark.

For så vidt angår Eltras forslag om, at der med loven fastsættes hjemmel til at tillægge servituterstatninger mv. til den skattemæssige anskaffelses sum for anlægsaktiverne, har der ikke været lejlighed til at gennemgå forslaget inden fremlæggelsen. Dette vil indgå i det videre arbejde.

3. Regnskab og krydssubsidiering

Elkraft System mener, at der bør være en nøjere sammenhæng mellem lovforslagets § 12 om regnskabsaflæggelse og de aktiviteter den enkelte virksomhed må udføre, således at regnskabsaflæggelsen alene er en registrering af de økonomiske konsekvenser af de aktiviteter, selskabet har udøvet.

Eltra finder det uhensigtsmæssigt, at forbuddet mod krydssubsidiering alene fremgår af nogle regnskabstekniske bestemmelser i § 12 i stedet for tillige at være direkte reguleret i loven f.eks. i form af en positiv beskrivelse af, hvilke aktiviteter den enkelte virksomhed lovligt kan udføre. Eltra foreslår, at dette tydeliggøres i loven eller alternativt, at beskrivelsen af aktiviteterne sikres indarbejdet i selskabets vedtægter.

Landsbrugsraadet bemærker i forbindelse med, at den overordnede transmission for naturgas også skal lægges ind i Energinet Danmark, at det bør forudsættes, at der ikke må blive trukket gældsforpligtelser for naturgas ind i det nye selskab. Elforbrugerne må ikke få en økonomisk byrde ved, at naturgassen kommer med.

Bemærkninger:

Det fremgår af lovforslagets § 2, hvilke aktiviteter Energinet Danmark og denne virksomheds datterselskaber vil kunne udføre. Af lovforslagets § 12 fremgår blandt andet, at der med henblik på at undgå forskelsbehandling, krydssubsidiering og konkurrenceforvridning skal føres separate regnskaber for hver af Energinet Danmarks og denne virksomheds helejede datterselskabers elektricitets- og naturgasrelaterede aktiviteter, herunder

drift af systemansvarlig virksomhed, transmissionsvirksomhed og distributionsvirksomhed.

Det bemærkes, at Gastra allerede pr. 1. januar 2004 har været udskilt fra DONG-koncernen som et selvstændigt statsejet aktieselskab til varetagelse af systemansvar og transmission af naturgas. Gastra vil indgå i Energinet Danmark med selskabets nuværende aktiver og passiver.

Rigsrevisionen vurderer, at det er mest hensigtsmæssigt, at Energinet Danmark revideres af rigsrevisor i medfør af rigsrevisorlovens § 2 som enerevisor. Rigsrevisionen skal således foreslå, at lovforslagets § 11 og bemærkningerne hertil ændres i overensstemmelse hermed.

Bemærkninger:

Lovforslaget er i forhold til høringsudkastet ændret således, at det er rigsrevisor, der reviderer Energinet Danmark, jf. lovforslaget § 11. Af § 11, stk. 4 fremgår dog, at økonomi- og erhvervsministeren kan beslutte, at revisionsopgaverne varetages i et samarbejde mellem rigsrevisor og en af ministeren udpeget statsautoriseret revisor.

Revision af både rigsrevisor og af en statsautoriseret revisor kendes fra en række andre tilfælde, herunder f.eks. fra DSB, Post Danmark (indtil omdannelsen til aktieselskab i 2002), Eksport Kredit Fonden, Vækstfonden mv., hvoraf flere har været etableret som selvstændige offentlige virksomheder.

Det forudsættes, at datterselskaberne under modervirksomheden Energinet Danmark organiseres som aktieselskaber og derfor i henhold til årsregnskabslovens § 135 skal revideres af en statsautoriseret revisor. Det fremgår endvidere af aktieselskabslovens § 83, at en dattervirksomhed af et statsligt aktieselskab eller et børsnoteret aktieselskab så vidt muligt skal vælge en revisor, der er valgt af moderselskabets generalforsamling, for at sikre en sammenhængende revision af moderselskab og datterselskaber. Det samme hensyn kan eventuelt gøre sig gældende for Energinet Danmark. I hvilket omfang der foruden rigsrevisor vil blive inddraget en statsautoriseret revisor i forbindelse med revisionen af Energinet Danmarks regnskaber må imidlertid bero på en nærmere vurdering.

4. Optagelse af lån

Eltra bemærker endvidere, at efter § 14, stk. 1, kan Energinet Danmark optage lån til finansiering af køb af bl.a. transmissionsvirksomheder. Sådanne lån optages efter finansministerens forudgående godkendelse. Det er uklart, hvad rækkevidden af denne godkendelse er. Spørgsmålet er således, om der også i godkendelsen ligger en accept af den pris, der betales for en transmissionsvirksomhed.

Eltra forudsætter, at den i § 14, stk. 2, angivne låneramme ikke virker begrænsende på de anlægsinvesteringer, der ud fra en behovsvurdering jf. §

4, er nødvendige. Det skal således sikres, at der sker en tæt koordinering mellem den tekniske og den finansielle side i relation til etablering af nye anlæg.

Bemærkninger:

Lovforslagets § 14 er ændret i forhold til høringsudkastet. Det fremgår af § 14, stk. 1, at Energinet Danmark kan optage lån til varetagelse af sin virksomhed, herunder til finansiering af anlægsinvesteringer samt til varetagelse af købepligten efter § 3. Lån optages på baggrund af en årlig investerings- og finansieringsplan, som udarbejdes af virksomheden og som efterfølgende godkendes af økonomi- og erhvervsministeren efter forudgående drøftelse med finansministeren med henblik på en vurdering af de statsfinansielle konsekvenser.

Det forudsættes endvidere, at der i forbindelse med den årlige godkendelse af investerings- og finansieringsplanen tages stilling til, i hvilket omfang lån skal søges optaget som statslån samt tilbagebetalingsprofilen herfor. Som led heri fastsætter økonomi- og erhvervsministeren en ramme for virksomhedens optagelse af statslån, som årligt forelægges Finansudvalget.

5. Andet

Energitilsynet bemærker, at Gastra forventes at overgå til Energinet Danmark svarende til "værdien af selskabet". Denne værdi må afhænge af de priser, der tillades fremover. Med en overtagelse til den bogførte værdi, jf. lovforslagets bemærkninger, må denne i sammenhæng med et uændret prisgrundlag tage udgangspunkt i de nuværende priser for at undgå prisstigninger.

Bemærkninger:

Lovforslaget er ændret således, at det er præciseret, at Gastra A/S overtages til værdien af selskabet, hvilket skal vurderes nærmere efterfølgende.

Realkreditrådet bemærker, at det er betydningsfuldt, at værdierne af eksisterende panter ikke påvirkes negativt af de ændringer, som forslaget indebærer.

Bemærkninger:

Det er udgangspunktet i lovforslagets § 26, at økonomi- og erhvervsministeren kan beslutte at fusionere Eltra, Elkraft System og Elkraft Transmission til et nyt aktieselskab, hvori indgår samtlige aktiver og forpligtelser i de hidtidige andelsselskaber. Der sker herved en universalsuccession. Universalsuccessionen indebærer, at det nye aktieselskab automatisk indtræder i alle virksomhedernes eksisterende rettigheder og forpligtelser, hvad enten disse er kendte eller ukendte, og uden at der skal indhentes samtykke til debitorskiftet i hvert enkelt tilfælde.

Det er således ikke tilsigtet i udgangspunktet, at der sker en forringelse af værdierne af eksisterende panter.

VIII. Prisregulering

Energitilsynet går ud fra, at ministerens bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om virksomhedens prisgrundlag udnyttes hurtigst muligt, så der ikke opstår tvivl om det fremtidige prisgrundlag. Tilsynet forventer, at blive inddraget i dette arbejde.

Energitilsynet kan vanskeligt se begrundelsen for, at selskaber i forbindelse med en statslig overtagelse i Energinet Danmark regi udtræder af den eksisterende prisregulering og overgår til en særlig prisregulering. Energitilsynet foreslår, at lovforslaget ændres, så virksomheder af samme type reguleres på samme måde, uanset om de er ejet af Energinet Danmark eller ej.

Dansk Industri (DI) finder det vigtigt, at ministeren efterfølgende fastlægger en præcis ramme for udviklingen i Energinet Danmarks omkostninger.

HNG og Midt-Nord finder det overraskende, at Energinet Danmark ikke er underkastet en indtægtsrammeregulering, som øvrige og sammenlignelige selskaber, når den netop anses for at være en meget effektiv måde at styre omkostningerne på. Formålet og hensigtsmæssigheden med denne forskelsbehandling efterlyses.

HNG og Midt-Nord spørger endvidere til, hvad der forstås med "rimelig" og "den nødvendige kapital" i lovforslagets § 28, pkt. 8.

HNG og Midt-Nord bemærker desuden, at der ikke i lovforslaget forekommer tungtvejende saglige argumenter for, hvorfor Energinet Danmark ikke omfattes af Energitilsynets kompetence til at give påbud om ændringer af priser og betingelser, hvis disse anses for at give en miljømæssig eller samfundsøkonomisk u hensigtsmæssig anvendelse af energi.

DONG bemærker, at det ikke fremgår af bemærkninger til lovforslaget, hvorvidt der er tilsigtet ændringer i den gældende prisstruktur på gasområdet ved udformning af de nye prisbestemmelser, herunder om kapacitetsbetalingen i transmissionstarifieringen tilsigtes væsentligt reduceret eller helt afskaffet. I givet fald vil det efter DONG's opfattelse have uheldige konsekvenser.

Eltra spørger til, hvorvidt der med lovforslaget ændres ved principperne for opkrævning af net- og systemomkostninger.

Danske Kraftvarmeværker finder det nuværende tarifierings- og kapacitetssystem (køb af kapacitet i nettet) forældet, og ønsker det afløst af et system der i højere grad ligner systemet på elområdet.

Bemærkninger:

Lovforslagets bestemmelser vedrørende regulering af priser for virksomhed udøvet af Energinet Danmark og denne virksomheds helejede datterselskaber er blevet præciseret i forhold til høringsudkastet, således at det nu fremgår, at der i priserne kan indregnes nødvendige omkostninger, herunder til indkøb af energi, lønninger, tjenesteydelser, administration, vedligeholdelse, andre driftsomkostninger og afskrivninger, samt nødvendig forrentning af virksomhedens kapital. Af lovforslaget følger, at økonomi- og erhvervsministeren gives bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om prisfastsættelsen. Denne bemyndigelse forudsættes udnyttet, således at der snarest vil blive udarbejdet de fornødne nærmere regler.

Det følger af lovforslagets prisreguleringsbestemmelser, at virksomhed varetaget af Energinet Danmark og denne virksomheds helejede datterselskaber ikke vil blive underlagt en indtægtsrammeregulering. Baggrunden herfor er dels, at det i lyset af, at el- og gastransmission samles i en virksomhed, er fundet mest hensigtsmæssigt at regulere priserne på de to områder på samme måde. Derudover vurderes det, set i lyset af, at Energinet Danmarks økonomi baseres på, at der ikke må udloddes overskud til staten, at indtægtsrammereguleringen ikke vil være et effektivt middel til effektiviseringsforbedringer. Det foreslås derfor, at virksomheden underkastes en prisregulering, hvor de nødvendige omkostninger samt en nødvendig forrentning af kapitalen kan indregnes i priserne. I forhold til gældende lov vil dette betyde en ændring for så vidt angår eltransmissionsvirksomhed, som i dag er underlagt en indtægtsrammeregulering. Derimod er systemansvaret på elsiden og gastransmissionsvirksomhed ikke i dag underlagt indtægtsrammeregulering. Den foreslåede prisregulering vil omfatte al virksomhed varetaget af Energinet Danmark og denne virksomheds helejede datterselskaber i medfør af lovforslagets § 2, stk. 2 og 3. Heraf følger, at prisreguleringen også vil gælde for eltransmissionsnet og eltransmissionsvirksomheder som i sin helhed måtte blive overtaget af Energinet Danmark i henhold til statens købepligt i elforsyningslovens § 35, jf. lovforslagets § 3. Tilsvarende vil prisreguleringen gælde for gasdistributionsnet og gasdistributionsvirksomheder som i sin helhed måtte blive overtaget af Energinet Danmark i henhold til naturgasforsyningslovens § 34, jf. lovforslagets § 3. På baggrund af de ovenfor nævnte hensyn, herunder først og fremmest at Energinet Danmarks økonomi baseres på, at der ikke må udloddes overskud til staten, er det fundet mest hensigtsmæssigt, at al virksomhed udøvet af Energinet Danmark underkastes en ensartet prisregulering. For privatejede virksomheder, eksempelvis regionale eltransmissionsvirksomheder, vil der derimod blive opretholdt en prisregulering, der giver mulighed for, at der kan udtages overskud af virksomheden som hidtil.

Med hensyn til spørgsmålet om kapacitetsbetalingen i transmissionstari-feringen på gassiden skal det bemærkes, at der ikke umiddelbart ligger nogen intentioner om at ændre på tarifstrukturen bag prisbestemmelserne i lovforslaget.

Med hensyn til, hvorvidt der med lovforslaget ændres ved de eksisterende opkrævningsprincipper for net- og systemomkostninger, skal det bemærkes, at der ikke med lovforslaget ændres på metoden.

Endelig for så vidt angår HNG- og Midt Nords bemærkning vedrørende Energitilsynets kompetence vedrørende priser i relation til samfundsmæssig og miljømæssig uhensigtsmæssig anvendelse af energi, fremgår undtagelsen for Energinet Danmark ikke længere af lovforslaget.

IX. Tilsyn, klage og offentlighed

Energitilsynet konstaterer, at lovforslaget overordnet ikke ændrer på omfanget og karakteren af de opgaver, som Energitilsynet i dag udfører over for de to systemansvarlige virksomheder på elområdet samt gas- og eltransmissionsvirksomhederne i medfør af el- og naturgaslovene. Ligesom Energitilsynet går ud fra, at det ved udmøntningen af lovens rammebestemmelser sikres, at Energitilsynet får samme rolle over for Energinet Danmark som over for andre regulerede el- og naturgasvirksomheder.

Energitilsynet finder det uhensigtsmæssigt, hvis ministeren ved udnyttelse af sine beføjelser fastsætter andre vilkår for Energitilsynets udøvelse af sin tilsynsvirksomhed over for Energinet Danmark end tilfældet er for Tilsynets rolle over for andre regulerede energivirksomheder med andre ejere.

Energitilsynet går ud fra, at konstruktionen med Energinet Danmark og ministerens ejermæssige rolle ikke strider imod direktivernes krav om, at den regulerende myndighed skal være uafhængig af el- og gasindustrien.

Bemærkninger:

Overordnet er der ikke med lovforslaget lagt op til grundlæggende ændringer i omfanget og karakteren af de opgaver Energitilsynet vil skulle varetage i relation til Energinet Danmark set i forhold til de opgaver Energitilsynet i dag varetager i relation til de to systemansvarlige virksomheder på elområdet samt gas- og eltransmissionsvirksomhederne i medfør af elforsyningsloven og naturgasforsyningsloven. Dog lægges der med lovforslaget op til en række ændringer i elforsyningsloven og naturgasforsyningsloven herunder for så vidt angår prisreguleringsbestemmelserne, som indebærer ændringer i Energitilsynets opgaver. Herunder kan nævnes, at Energinet Danmark og denne virksomheds helejede datterselskaber ikke vil være underlagt indtægtsrammeregulering, hvilket for så vidt angår el-transmissionsvirksomhed vil udgøre en forskel.

Den foreslåede konstruktion med økonomi- og erhvervsministerens ejermæssige rolle i forhold til Energinet Danmark bygger blandt andet på at tilgodese grundlæggende krav i EU- direktiverne om sikring af størst mulig uafhængighed for systemansvaret og de overordnede transmissionsnet. Således gås der med lovforslaget videre end krævet i direktiverne, idet systemansvaret og de overordnede transmissionsnet ejermæssigt bliver uafhængige af øvrige interesser i elektricitets- og gasindustrien. Der vil endvidere ikke til staten kunne udloddes overskud eller egenkapital ved udbytteudlodning eller på anden måde. Samtidigt fastholdes de uafhængige kontrol- og tilsynsfunktioner, som i dag ligger hos Energitilsynet. Dette gælder blandt andet de helt centrale bestemmelser vedrørende overvågning og kontrol med priser, herunder beføjelsen til at kræve ændringer i priser.

OVE bemærker, at det er beskrevet, at de underliggende virksomheder/datterselskaberne er aktieselskaber og at disse – sammen med Energinet Danmark er underlagt lov om Folketingets Ombudsmand. Hvis markedet skal fungere skal underliggende virksomheder og datterselskaber også være underlagt Lov om offentlighed i Forvaltningen.

Bemærkninger:

Det fremgår af lovforslagets § 17, at såvel lov om offentlighed i forvaltningen som forvaltningsloven og lov om Folketingets Ombudsmand gælder både for Energinet Danmark og for virksomhedens helejede datterselskaber.

Energiklagenævnet lægger til grund, at Energinet Danmark som offentlig virksomhed ikke kan påklage ministerens afgørelser. Klagesager, som § 4 forudser, må således komme fra andre virksomheder end Energinet Danmark. Det bør fremgå af bemærkningerne om det forholder sig sådan.

Det bemærkes endvidere, at det ikke fremgår af bemærkningerne til § 4, stk. 6, hvad klage efter el- og naturgasloven ”med de fornødne tilpasninger” indebærer.

Bemærkninger:

Der er i bestemmelsen om klageadgang, som nu findes i lovforslagets § 22, taget hensyn til Energiklagenævnets bemærkninger.

Sikkerhedsstyrelsen bemærker, at de fremover vil håndhæve myndighedsudøvelse overfor Energinet Danmark vedrørende elsikkerhed ved eltransmissionsanlæg, gassikkerhed i relation til gasleverandørrollen (naturgaskvalitet, odoranttilsætning, godkendelse og vedligeholdelse af egne anlæg). Ligeledes må Energinet Danmark indtræde i de eksisterende selskabers forpligtigelser til at betale årsafgifter til Sikkerhedsstyrelsen.

Bemærkninger:

Sikkerhedsstyrelsens bemærkninger giver ikke anledning kommentarer i forhold til lovforslaget.

X. Bemærkninger til ændringer i el- og naturgasforsyningsloven

Dansk Energi finder, at det synes fejlagtigt, at "kollektive" ændres til "bevillingspligtige" uden yderligere tilpasning i ellovens § 53, da også forsyningspligt og produktion er bevillingspligtige aktiviteter og således også med den foreslåede ændring vil blive omfattet af kravet om godkendelse af vedtægter.

Bemærkninger:

Lovforslaget er i forhold til høringsudkastet ændret, således at der ved formuleringen af ændringen af elforsyningslovens § 53 er taget hensyn til bemærkningerne fra Dansk Energi.

Energiklagenævnet finder af principielle grunde, at de almengyldige bestemmelser i elforsyningsloven vedrørende Europa Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1228/2003 om grænseoverskridende elektricitetsudveksling, også bør nævnes i Lov om Energinet Danmark.

Bemærkninger:

Lovforslaget er i forhold til høringsudgaven ændret således, at der er indsat en bestemmelse i § 4, stk. 7, hvoraf det fremgår: Stk. 5 og 6 finder ikke anvendelse på forhold, som omfattes af artikel 7 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1228/2003 af 26. juni 2003 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling.

Nævnet går endvidere ud fra, at der med overflytningen af § 21, stk. 2 fra lov om elforsyning til § 4, stk. 5 om dækning af meromkostninger ved kompenserende kabellægning m.v. dermed ikke tilsigtes ændringer i praksis.

Bemærkninger:

Det er fundet mest hensigtsmæssigt at indarbejde de bestemmelser i Lov om Energinet Danmark, der i mere snæver forstand relaterer sig til større anlægsinvesteringer, som skal foretages af Energinet Danmark, herunder udbygningen af den overordnede infrastruktur, i lov om Energinet Danmark. Der tilsigtes med overflytningen af § 21, stk. 2 ikke ændringer i praksis.

Endelig bemærker nævnet, at § 27, nr. 19 ikke indeholder tilstrækkelig vejledning i tilfælde af konkret tvist om overdragelighed, og at lovbe-
mærkningerne bør behandle forholdet til den type regler, der omhandles i aktieselskabslovens § 20. Endvidere at bemærkningerne forudsætter, at andelshaverne er enige om, at overdragelse kan ske uden vedtægtsændring, hvilket ikke harmonerer med lovteksten.

Bemærkninger:

Spørgsmålet om uoverdragelighed fremgår udtrykkeligt af vedtægterne for Eltra. Det er endvidere en udtrykkelig forudsætning, at der er enighed blandt andelshaverne om, at overdragelse kan ske uden vedtægtsændring. Der er derfor ikke behov for at behandle spørgsmål om beslutningskompetence og flertalskrav i bemærkningerne til lovforslaget.

XI. Andet**1. Placering af Energinet Danmark**

Elkraft's medarbejdere ønsker, at der sendes et klart signal om, at der fremover er placeret tilstrækkeligt med opgaver i hovedstadsområdet til, at der kan bibeholdes et levedygtigt fagligt miljø, der tager udgangspunkt i medarbejdernes kompetencer. Det bemærkes, at for så vidt angår Elkrafts 109 medarbejdere beskæftiger de sig ca. 90 % af tiden med opgaver, som i henhold til lovforslaget er tiltænkt moderselskabet. Hovedparten af medarbejdernes kompetencer er således knyttet til disse opgaver. Derfor er det afgørende for fastholdelsen af medarbejdernes kompetencer, at der også i fremtiden skal løses såvel moderselskabs- som datterselskabsopgaver i hovedstadsområdet.

Elkraft mener, at hovedkontoret for Energinet Danmark bør placeres i Hovedstadsområdet. Beslutning om, at Gastra indgår i det nye selskab, forstærker synspunktet efter Elkrafts opfattelse.

Bemærkninger:

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at hovedsædet for Energinet Danmark placeres i Trekantsområdet. Der vil dog som udgangspunkt fortsat være aktiviteter i henholdsvis Birkerød, Skærbæk og Ballerup, således at der også efter en sammenlægning forventes at være aktiviteter i begge landsdele. Det vil være op til den kommende ledelse for Energinet Danmark at tilrettelægge den langsigtede udvikling af virksomheden, og herunder at vurdere, hvorledes risikoen for tab af kompetencer i forbindelse med sammenlægningen kan reduceres.

2. Navnet Energinet Danmark

Dansk Energi finder, at navnet "EnergiNet Danmark" minder meget om navnet på det eksisterende kommercielle selskab Energi Danmark, og der bør derfor vælges et andet navn til det nye selskab. Energi Danmark har ofret store ressourcer på at fastslå et varemærke, og selskabet anser det som en krænkelse af deres varemærkerettigheder. Endvidere kan det nye selskab ikke have interesse i en risiko for forveksling med en kommerciel aktør. Dansk Energi vil på denne baggrund opfordre til, at der findes et navn til det nye selskab, der med større sikkerhed ikke vil krænke eksisterende navnerettigheder.

Eltra finder det uhensigtsmæssigt, at navnet "Energinet Danmark" lovfæstes, og dermed at selskabets navn er fastlagt for eftertiden. Navnet ligger

efter vores opfattelse for tæt på navnet "Energi Danmark" og kan medføre en uhensigtsmæssig sammenkædning mellem den systemansvarlige virksomhed og et kommercielt elhandelselskab.

Elkraft mener tilsvarende Eltra og Dansk Energi, at det ikke er hensigtsmæssigt med navneligheden med det kommercielle elhandelselskab Energi Danmark.

Bemærkninger:

Navnet Energinet Danmark er valgt ud fra den betragtning, at der er tale om en national infrastruktur virksomhed, som skal dække hele landet. Med ordkombinationen "Energinet" og "Danmark" har man valgt to meget generelle begreber. Navnet Energinet Danmark er også valgt ud fra den betragtning, at flere store nationale infrastruktur virksomheder som fx Banedanmark og Post Danmark har benyttet en tilsvarende ordkombination.

Det har umiddelbart været statens vurdering, at man med valget af dette navn ikke kommer i konflikt med andre virksomheders navne.

Lovforslaget er bl.a. i lyset af Eltras hørings svar ændret i forhold til høringsudgaven således, at der er indsat en bestemmelse i § 1, stk. 3, hvoraf det fremgår, at økonomi- og erhvervsministeren kan ændre Energinet Danmarks navn.

3. Gaslagre og søledninger

HNG og Midt-Nord bemærker, at lovforslaget overhovedet ikke nævner de mest oplagte infrastrukturelementer for selskabet, nemlig gaslagre og eventuelt søledninger.

Dansk Energi noterer med tilfredshed, at Gastra indgår i Energinet Danmark. Dansk Energi havde gerne set, at også gaslagre, udlandsforbindelser og nordsøledningerne var taget med. Disse er vitale dele af den overordnede infrastruktur, og de bør derfor ikke være under kommerciel dominans. Dansk Energi hæfter sig derfor ved, at der den 7. oktober blev indgået en bred politisk aftale om, at disse aktiver flytter væk fra DONG og over i det systemansvarlige transmissionsselskab, hvis staten sælger mere end 49 pct. af DONG.

Landsbrugsraadet bemærker, at naturgaslagrene og gasrørene – også dem i Nordsøen og til udlandet – skal under det nye selskab.

Naturgas Fyn A/S Naturgas Fyn betragter lagerydelser som et naturligt og nødvendigt supplement til transmissionen, og havde håbet at der med gaslagerfaciliteter under Energinet Danmark, kunne blive banet vejen for større åbenhed om vilkår og tariffer for de fremtidige lagerydelser efter samme model som transmissionsydelser. Naturgas Fyn mener, at det må være en betingelse, at DONG fremover, via lovgivningen, pålægges at

udbyde lagerydelserne og fastsætte tariffene herfor til alle på regulerede, lige, ikke diskriminerende og gennemsigtige vilkår.

Danske Fjernvarmeværkers Forening (DFF) finder, at gaslagrene burde have været med i Energinet Danmark fra starten.

Bemærkninger:

V, K, S, DF, SF og R. har indgået en tiårig aftale om privatisering af DONG. Parterne er enige om, at aftalerne om, at naturgasinfrastrukturen – naturgasnettet og naturgaslagre – skal forblive i offentligt eje (Reformopfølgingsaftalen af 22. marts 2000 og Aftalen om Naturgasforsyning og Energibesparelser af 29. maj 2001), er opfyldt, så længe staten bevarer aktiemajoriteten i DONG A/S. I tilfælde af at aktiemajoriteten afhændes, skal staten først tilbagekøbe naturgasnettet og naturgaslagrene fra selskabet.

Det fremgår af Naturgasforsyningslovens § 7, stk. 5, at bevillingspligtige selskaber, herunder lagerselskaber, skal stille deres ydelser til rådighed for forbrugerne på objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende vilkår

4. Andet

HNG og Midt-Nord finder, at forslaget om, at Energinet Danmark varetager statens købepligt til gasdistributionsselskaberne i medfør af naturgasforsyningsloven er en unødvendig hindring for den nødvendige fleksibilitet i sektoren ved overvejelser om udformningen af den fremtidige struktur på området for gasdistribution. Det anføres, at det lige så vel kunne være HNG og Midt-Nord, som købte DONG Distribution, hvorved infrastrukturen fortsat vil være i offentligt eje.

Bemærkninger:

Det fremgår af naturgasforsyningslovens § 34, stk. 5, at statens købepligt opfyldes af økonomi- og erhvervsministeren, og at ministeren kan udpege en statslig virksomhed til at opfylde købepligten.

RISØ synes der er behov for en direkte reference til den systemansvarliges selvstændige F&U-opgaver og/eller udbetaling af tilskud til F&U-aktiviteter ifølge elforsyningsloven. Med de seneste indgåede forlig på området, er der ligeledes behov for at inddrage vilkår og afgrænsning med hensyn til gennemførelse af demonstrationsprojekter inden for området. I forslagets almindelige bemærkninger om forskning, er der peget på at Det Rådgivende Energiforskningsudvalg (REFU) skal rådgive om støttetildeling også i relation til forskningsopgaverne i elforsyningsloven. Risø anbefaler at REFU tillægges denne koordinerende rolle for opgaverne i forhold til energiforskningsprogrammets aktiviteter, og at det skal ske i alle tilfælde, ikke ”mest muligt” som anført i bemærkningen.

Bemærkninger:

I forslaget almindelige bemærkninger er anført, at Energinet Danmark fortsat varetager disse opgaver i medfør af elforsyningsloven. Heraf fremgår, at den systemansvarlige skal sikre, at der gennemføres sådanne forsknings-, udviklings- og demonstrationprojekter, som er nødvendige for udnyttelse af miljøvenlige elproduktionsteknologier, herunder udvikling af et miljøvenligt og sikkert elsystem. Risø tilslutter sig i øvrigt, at Det Rådgivende Energiforskningsudvalg fremover også skal rådgive om støttetildeling i relation til elforsyningsloven.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FRI ser gerne, at den DSM forpligtelse, der i dag ligger hos elnetvirksomhederne, blev flyttet til Energinet Danmark.

TEKNIQ, installatørernes organisation bemærker, at der forinden lovens vedtagelse bør findes en afklaring på stikledningsproblematikken.

Bemærkninger:

Tekniq har anført, at der forinden lovens vedtagelse bør findes en afklaring på stikledningsproblematikken, og at Tekniq deler Energistyrelsens opfattelse af, at forsyningsnettet ophører og installationen begynder ved udgangen af stikledningssikringen.

Energiklagenævnet har ved afgørelse af 24. juni 2004 delvist tilsidesat Energistyrelsens hidtidige fortolkning af elforsyningsloven, således at stikledninger i dag i visse tilfælde kan anses for omfattet af det kollektive net. Lov om Energinet Danmark behandler kun forhold, som relaterer sig til Energinet Danmark og ikke evt. andre lovændringer.

"FRI's forslag til en ændret organisering af energispareindsatsen vil, på lige fod med andre bidrag, indgå i udarbejdelsen af den kommende handlingsplan for øget energieffektivisering og energibesparelser som Økonomi- og erhvervsministeren inden udgangen af 2004 fremlægger til politisk drøftelse.

ELMUSEET har ikke bemærkninger til lovforslaget, idet de forventer, at lovforslaget betyder at Energinet Danmark overtager Eltras og Elkraft Systems forpligtelser som hovedtilskyder til driften af elmuseet.

Bemærkninger:

Elmuseet indgik den 1. januar 2002 en aftale med Elkraft System og Eltra om driftstilskud til Elmuseet for en 5 års periode gældende for årene 2001 til 2005. Disse aftaler, som er godkendt af Energitilsynet som indregningsberettiget i priserne, udgør et samlet tilskudsbeløb på ca. 3.5 millioner kroner. Energinet Danmark indtræder ved den i lovforslaget beskrevne universalsuccession i rettigheder og forpligtelser, og forudsættes som udgangspunkt at overholde aftalerne.

Høring

1. Indkomne høringssvar (46 stk.)

AC
CO-industri
Dansk Energi
Dansk Industri
Danske Kraftvarmeværker
DFF – Danske fjernvarmeværkers forening
DONG
Ejendomsforeningen (ingen kommentarer)
Elkraft System og Transmission
Elkraft Medarbejderrepræsentanter
Elmuseet
Eltra
Elsam
Energiklagenævnet
Energitilsynet
Erling Hansen
Erhvervs- og selskabsstyrelsen
Finansministeriet
Finansrådet (ingen kommentarer)
Frederiksberg Kommune (ingen kommentarer)
FRI – Foreningen af rådgivende ingeniører
FRR – Foreningen Registrerede Revisorer (ingen kommentarer)
FSE – Foreningen af slutbrugere af Energi
Fødevareministeriet (ingen kommentarer)
Gastra, Eltra og Elkraft – Medarbejderrepræsentanter
HNG – Naturgas Midt-Nord
HTS – Handel Transport Service (ingen kommentarer)
Indenrigs- og Sundhedsministeriet (ingen kommentarer)
INDUKRAFT
KL (ingen kommentarer)
Konkurrencestyrelsen (ingen kommentarer)
Landbrugsraadet
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling (ingen kommentarer)
Miljøministeriet/Miljøstyrelsen
Naturgas Fyn
Nord Pool Spot A/S
Oliebranchens Fællesrepræsentation (ingen kommentarer)
OVE
Realkreditrådet
Rigsrevisionen
Risø
Sikkerhedsstyrelsen
Skatterevisorforeningen (ingen kommentarer)
Tekniq

Told- og Skattestyrelsen
Vindmølleindustrien

2. Ikke afgivet høringssvar (76)

Amtsrådsforeningen i Danmark
A/S Dansk Shell
Affald Danmark
Amerada Hess
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
Aalborg Kommune
Forsyningsvirksomhederne
Advokatrådet
ATP
Brancheforeningen for Biogas
Brancheforeningen for Decentral Kraftvarme
CO-Industri
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Vindmølleforening
Dansk Erhvervsgartnerforening
Dansk Gasteknisk Center A/S
Dansk Handel og Service
Dansk Industri
Dansk Landbrug
Danmarks Skibskreditfond
Dansk Arbejdsgiverforening
Dansk Elhandel
Dansk Iværksætterforening
Dansk Kunstnerråd
Danske Landinspektørforening
Danske Entreprenører
Danske Finansieringsselskabers Forening
Danske Skatteborgerforening
Elfor
Elsparefonden
Energi E2 A/S
Forbrugerrådet
Foreningen af Danske Elforbrugere (FDE)
Foreningen af Danske Kraftvarmeværker
Foreningen til fremme af Bølgekraft
Finanstilsynet
Forsikring og Pension
Forvaltningshøjskolen
Greenpeace Danmark
Gastra A/S
Grundejernes Landsorganisation
Hovedstadens Udviklingsråd

Håndværksrådet
InvesteringsForeningsRådet
IT-Brancheforeningen
Justitsministeriet
Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte
Kammeradvokaten
Københavns Kommune
Landscentreret
Københavns Fondsbørs
Landsorganisationen i Danmark
Landsskatteretten
Ledernes Hovedorganisation
Lønmodtagernes Dyrtidsfond
Mærsk Olie og Gas A/S
Nationalbanken
Nordvestjysk Folkecenter for Vedvarende Energi
Organisationen for Vedvarende Energi
PAR
Parcelhusejernes Landsorganisation
Rådet
Renosam
Samvirkende Energi- og Miljøkontorer
SID
Skatteministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
Statoil A/S
Statoil Gazelle
Statsministeriet
Skattechefforeningen
Trafikministeriet
Udenrigsministeriet
Varmepumpefabrikantforeningen
WWF
Østkraft

